

(10) **LT 4866 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

- (11) Patent numeris: **4866** (51) Int. Cl. ⁷: **A61K 47/44**
- (21) Paraiškos numeris: **2000 001**
- (22) Paraiškos padavimo data: **2000 01 06**
- (41) Paraiškos paskelbimo data: **2001 07 25**
- (45) Patent paskelbimo data: **2001 12 27**
- (62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —
- (85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —
- (30) Prioritetas: —
- (72) Išradėjas:
Vitalis BRIEDIS, LT
Liudvinas Kazimieras ŠVAMBARIS, LT
Arūnas SAVICKAS, LT
Artūras KAŽEMEKAITIS, LT
- (73) Patent savininkas:
Uždaroji akcinė bendrovė "Korio laboratorija", A. Juozapavičiaus pr. 7, 3002 Kaunas, LT
- (74) Patentinis patikėtinis:
Danutė LIŠAUSKAITĖ, Studentų g. 32-3, 3028 Kaunas, LT

- (54) Pavadinimas:
Aliejiniai ekstraktai iš vaistingųjų augalų

- (57) Referatas:

Išradimas priklauso medicinos sričiai, o būtent, farmacijos pramonei, ir susijęs su riebaliniais gydomaisiais aliejais iš vaistingųjų žaliavų.

Išradimo tikslas - pagerinti gydomųjų aliejinių ekstraktų kokybę.

Aliejinių ekstraktų iš vaistingųjų augalų ekstrahentas yra alyvų aliejus, o santykis vaistingosios žaliavos su ekstrahentu 1:1 - 1:10.

Sausą (gerai išdžiovintą) vaistingąją žaliavą susmulkina, užpila alyvų aliejumi. Kai ekstraktas nusistovi, filtruoja ir išpilsto į buteliukus. Gydymui vartoja aliejaus ekstraktą.

Išradimas priklauso medicinos sričiai, o būtent, farmacijos pramonei, ir susijęs su riebaliniais gydomaisiais aliejais iš vaistingųjų žaliavų.

Žinomi saulėgrąžų aliejumi ekstrahuojami riebaliniai aliejai iš medetkų, ramunėlių, šaltalankių, jonažolių, pipirmėčių, melisų, erškėčių, šermukšnių, čiobrelėlių ir kitų vaistingųjų augalų plačiai naudojami žaizdų, kvėpavimo takų gydymui, kosmetikoje ir kitose srityse.

Gydomojo ekstrakto iš erškėčių gamyboje ekstrahavimui naudojamas saulėgrąžų aliejus (žr. buv. TSRS autor. liud. Nr.1148619, kl. A 61 K35/78, 1985 m.).

Taip pat žinomi AB "Endokrininiai preparatai" (Veiverių g. 134, LT-3018 Kaunas) sukurti aliejiniai ekstraktai iš vaistingųjų augalų, kuriuos išdžiovina, susmulkina, ekstrahuoja saulėgrąžų aliejumi, filtruoja ir išpilsto į 100 g buteliukus.

Žinomi aliejai turi saulėgrąžų aliejams būdingą kvapą, trumpą saugojimo trukmę, nes greitai apkarsta.

Išradimo tikslas - pagerinti gydomųjų aliejinių ekstraktų kokybę.

Išradimo esmė yra ta, kad ekstrahentas yra alyvų aliejus, o santykis vaistingosios žaliavos su ekstrahentu 1:1 - 1:10.

Aliejinio ekstrakto iš vaistingųjų augalų gavimo pavyzdžiai.

1 pavyzdys

Aliejinis ekstraktas iš jonažolių.

100 g sausų (gerai išdžiovintų) jonažolių susmulkina iki dalelių, ne didesnių kaip 5 mm. Po to per sieta, kurio akelių diametras 0,2 mm, atsioja smulkias daleles. Paruošto mišinio santykinis drėgnumas turi būti ne didesnis 14 %, organinių priemonių koncentracija ≤ 2 %, mineralinių - ≤ 2 %, ekstrakcinių medžiagų ≤ 25 % ir t. t. Mišinį užpila 500 g alyvų aliejaus ir palieka 5 - 21 parai prisitraukti. Kai ekstraktas nusistovi, jį filtruoja ir išpilsto į 100 g buteliukus. Gydymui vartoja jonažolių aliejaus ekstraktą.

2 pavyzdys

100 g sausų (gerai išdžiovintų) medetkos žiedų susmulkina ir, analogiškai 1 pavyzdžiui, gauna medetkų aliejinį ekstraktą.

Analogiškai 1 pavyzdžiui gauna aliejinius ekstraktus iš kitų vaistingųjų augalų.

Gydomųjų aliejinių ekstraktų sudėtyje esantis alyvų aliejus, lyginant su saulėgrąžų aliejumi, nekeičia ekstrakto kvapo ir skonio, be to stabdo oksidaciją, todėl padidėja ekstrakto stabilumas.

Pareiškiami aliejiniai ekstraktai, palyginus juos su žinomais, yra geresnės kokybės - skaidresni, bekvapiai, ilgiau išsilaiko neapkartę. Be to reguliuoja virškinamąjį traktą, mažina cholesterolio kiekį kraujyje, padeda įsisavinti kalcį, geležį, fosforą ir kitas mineralines medžiagas.

Aliejinių ekstraktų kokybės įvertinimo rezultatai pateikti lentelėje.

1 lentelė

Eil. Nr.	Tiriamasis ekstraktas	Ekstrahentas	Išvaizda po ekstrahavimo	Išvaizda po 12 mėn.	Skonis po ekstrahavimo	Skonis po 12 mėn.
1.	Jonažolių	Alyvų aliejus	Skaidrus, raudonas, bekvapis	Skaidrus, raudonas, bekvapis	Būdingas jonažolei	Būdingas jonažolei
		Saulėgrąžų aliejus	Skaidrus, rusvas, kvapas būdingas saulėgrąžų aliejui	Yra nuosėdų, rusvai rudas, atsirado nemalonus kvapas	Būdingas jonažolei su saulėgrąžų aliejaus prieskoniu	Apkartęs
2.	Medetkų	Alyvų aliejus	Skaidrus, gelsvas, bekvapis	Skaidrus, gelsvas, bekvapis	Būdingas medetkoms	Būdingas medetkoms
		Saulėgrąžų aliejus	Skaidrus, gelsvas, kvapas būdingas saulėgrąžų aliejui	Yra nuosėdų, geltona spalva, nemalonus kvapas	Būdingas medetkoms su saulėgrąžų aliejaus prieskoniu	Apkartęs
3.	Pipirmėčių	Alyvų aliejus	Skaidrus, žalsvas, bekvapis	Skaidrus, žalsvas, bekvapis	Būdingas pipirmėtėms	Būdingas pipirmėtėms
		Saulėgrąžų aliejus	Skaidrus, žalsvas, kvapas būdingas saulėgrąžų aliejui	Yra nuosėdų, žalia spalva, nemalonus kvapas	Būdingas pipirmėtėms su saulėgrąžų aliejaus prieskoniu	Apkartęs

Ekstraktų sudėties variantai

2 lentelė

Eil. Nr.	Vaistingosios žaliavos masė (g)	Ekstrahento masė (g)	Išvados
1.	100	90	Kai ekstrahento mažiau negu žaliavos, ekstrahavimas neįmanomas. Gaunama tik sudrėkinta vaistingoji žaliava
2.	100	100	Ne visos biologiškai aktyvios ir naudingos žaliavoje esančios medžiagos pereina į ekstraktą. Ilgas ekstrahavimo laikas
3.	100	500	Ekstrakte susikaupia praktiškai visos biologiškai aktyvios ir naudingos medžiagos
4.	100	1000	Ekstrakte susikaupia praktiškai visos biologiškai aktyvios ir naudingos medžiagos
5.	100	1200	Mažėja vaistinės medžiagos koncentracija ekstrakto

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Aliejiniai ekstraktai iš vaistingųjų augalų, kurių sudėtyje yra vaistingųjų augalų žaliava ir ekstrahentas, b e s i s k i r i a n t y s tuo, kad ekstrahentas yra alyvų aliejus, o santykis vaistingosios žaliavos su ekstrahentu 1:1 - 1:10.